

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖЮЮ

Гарант освітньої програми

Тетяна БОЙКО

"01" вересня 2021 року

ЗАТВЕРДЖЮЮ

В.о. завідувача кафедри

Ольга ДЕМЕНТЬЄВА

Протокол засідання кафедри

Лісового та садово-паркового
господарства ХДАЕУ

від "01" вересня 2021 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Садово-паркове господарство

Спеціальність – 206 Садово-паркове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Херсон – 2021

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Озеленення населених місць
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекції викладає: Бойко Тетяна Олексіївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства Практичні та лабораторні заняття проводить: Омелянова Вікторія Юріївна, асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства, здобувач ступеня доктор філософії
Контактна інформація	t-boiko2015@ukr.net viktoria.omelianova@ukr.net kaf_lis@ukr.net
Графік консультацій	вівторок, четвер 14.00 – 16.00 – Бойко Тетяна Олексіївна понеділок, середа 14.00 – 16.00 – Омелянова В.Ю. вул. Стрітенська, 23, Херсон, 3-й корпус
Програма дисципліни	€
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	У процесі вивчення курсу дисципліни «Озеленення населених місць» здобувачі вищої освіти розглянуть наукові основи озеленення населених місць. Ознайомляться зі сучасними методами та напрямками озеленення, оволодіють теоретичними знаннями і здобудуть практичні навички створення об'єктів озеленення різного призначення.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=750

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Це теоретична та практична підготовка здобувачів з питань озеленення населених місць, основним завданням якої є проектування, будівництво та експлуатація об'єктів садово-паркового господарства.
Завдання вивчення дисципліни	В результаті вивчення курсу «Озеленення населених місць» здобувачі опановують знання про: - екологічні, соціально-економічні та архітектурно-планувальні аспекти озеленення населених місць ; - історію та основні напрямки розвитку садово-паркового мистецтва; - основні методи формування гармонійного середовища життєдіяльності людини засобами ландшафтної архітектури; - теоретичні основи ландшафтно-планувальної організації населеного місця; - класифікацію зелених насаджень; - методи і прийоми проєктування об'єктів озеленення; основні етапи передпроектних досліджень та авторського нагляду за здійсненням проєкту; - основні композиційні закономірності, прийоми формування об'єктів зеленого будівництва;

	<ul style="list-style-type: none"> - фактор часу при проектуванні та формуванні озеленених територій; - деревно-чагарниковий, газонний та квітковий асортимент декоративних рослин відповідно до природно-кліматичного зонування; - агротехніку вирощування рослин відкритого та закритого ґрунту; - технологію будівництва та експлуатації садово-паркових об'єктів.
--	---

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	<p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10. Прагнення до збереження навколошнього середовища.</p> <p>ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел..</p>
Спеціальні (фахові)	<p>ФК-2. Здатність розмежувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.</p> <p>ФК-12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.</p> <p>ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-14. Здатність застосовувати знання екологічних і морфо-біологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.</p> <p>ФК-16. Здатність розв'язувати коло проблем та задач під час вирощування декоративних рослин та формування садово-паркових рослинних угруповань.</p>

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН	<p>ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіті.</p> <p>ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН-4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p> <p>ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційноуправлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН-7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві</p> <p>ПРН-12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.</p> <p>ПРН-13. Результативно працювати у колективі.</p> <p>ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
------------	---

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2021-2022 н.р.
Семестр	сьомий, восьмий
Курс	четвертий
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК 29)
Пререквізити	Базовими дисциплінами для засвоєння курсу «Озеленення населених місць» є такі дисципліни: «Ботаніка», «Дендрологія», «Декоративна дендрологія», «Квітникарство».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Озеленення населених місць» є базовими для дисциплін «Архітектурна графіка в садово-парковому будівництві», «Основи садівництва», «Організація с.-п. виробництва».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	6 кредитів /180 год.,
Лекції	36 год. лекцій
Практичні / Семінарські	42 год. практичних
Лабораторні	10 год. лабораторних
Самостійна робота	92 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	7 семестр – залік, 8 семестр – іспит

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Наш Сад Рубін 9,0, Realtime Landscaping Architect.
Обладнання	інтерактивна дошка, проектор, ноутбук

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою дополучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо. Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття). Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різnobічного вивчення тем дисципліни
Академічна добросередність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або plagiat

	(використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.
--	---

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів	
			годин					
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР		
Змістова частина 1 Історія озеленення								
згідно розкладу	Тема 1	Історія озеленення. Сади Стародавнього світу	4	-	6	10	14	
згідно розкладу	Тема 2	Історія озеленення. Ландшафтне мистецтво другої половини XIX – першої половини ХХ ст.	4	-	6	10	14	
	ПК ЗЧ 1	Усне опитування					15	
Змістова частина 2 Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі								
згідно розкладу	Тема 3	Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі	4	-	6	10	14	
	ПК ЗЧ 2	Усне опитування					15	
Змістова частина 3 Озеленення в ландшафтно-планувальній організації населених місць								
згідно розкладу	Тема 4	Ландшафтно-планувальні особливості озеленення	6	-	8	14	14	
	ПК ЗЧ 3	Усне опитування					15	
Змістова частина 4 Нормативна база проектування об'єктів озеленення								
згідно розкладу	Тема 5	Нормативна база проектування об'єктів озеленення	2	10	2	14	5	

згідно розкладу	Тема 6	Насадження загального користування	4		2	6	5
згідно розкладу	Тема 7	Насадження обмеженого користування	2		2	4	5
згідно розкладу	Тема 8	Насадження спеціального призначення	2		2	4	5
	ПК ЗЧ 4	Письмова контрольна робота					7

Змістова частина 5 Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів

згідно розкладу	Тема 9	Організація виробничих робіт	2		2	4	5
згідно розкладу	Тема 10	Підготовка території до посадок	2		2	4	5
згідно розкладу	Тема 11	Будівництво доріжок і майданчиків	2		2	4	5
	ПК ЗЧ 5	Письмова контрольна робота					7

Змістова частина 6 Ремонти садово-паркових об'єктів. Реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень

згідно розкладу	Тема 12	Капітальний і поточний ремонти садово-паркових об'єктів. реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень.	2		2	6	5
	ПК ЗЧ 6	Усне опитування					6

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснально-ілюстративний, пояснально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді здобувачів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, екскурсії до парків, дендропарків, ботанічного саду та садових центрів.
Лабораторні	Під час лабораторних робіт використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснально-ілюстративний, пояснально-спонукальний, дослідницько-пошуковий, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу.

Самостійна робота	Самостійна робота з засвоєння теоретичного матеріалу, при виконанні завдань для поточного і модульного контролю передбачає використання пошукового методу та аналітико-синтетичного також пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека, аудіотеки тощо;
--------------------------	--

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Робочою програмою дисципліни передбачено проводити:

поточний контроль – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

виконання письмової контрольної роботи та усне опитування

Підсумковий контроль

I семестр - форма підсумкового контролю є письмово-усний залік. Види запитань з відкритими відповідями.

Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЕКТС

II семестр – форма підсумкового контролю є письмовий екзамен. Види запитань – тести

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни (I семестр форма контролю – залік)

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (балы)							Підсумкова оцінка
Змістова частина №1			Змістова частина № 2		Змістова частина № 3		
T1	T2	ПК ЗЧ 1	T3	ПК ЗЧ 2	T4	ПК ЗЧ 3	100
14	14	15	14	14	14	15	

(ІI семестр форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали)												Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)		
Змістова частина № 4					Змістова частина № 5				Змістова частина №6						
T5	T6	T7	T8	ПК ЗЧ 4	T9	T10	T11	ПК ЗЧ 4	T12	ПК ЗЧ 6					
5	5	5	5	7	5	5	5	7	5	6		40	100		

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		не зараховано
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none">1. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с.2. Благоустрій міст та населених пунктів: інформаційно-аналітичний збірник. / упоряд. С. В. Коваленко. К.: Мін-во будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України, 2006. 803. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручн. для здобувачів вищих навчальних закладів. Львів. Вид-во «Новий світ – 2020». 2019. 666 с.4. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручн. Львів : Світ, 2005. 456 с.5. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручн. Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 521 с.6. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури: підручн. – Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 702 с.7. Клименко Ю.О., Кузнецов С.І., Черняк В.М. Старовинні парки України загальнодержавного значення. Довідник. Тернопіль, 1996.8. Лаптев А.А., Глазачев Б.А., Маяк А.С. Справочник роботника зеленого строительства. «Будівельник», К., 1984. 152 с.9. Рубцов Л.И., Лаптев А.А. Справочник по зеленому строительству. К.: Будівельник, 1971.10. Сапєлин А.Ю. Стиль и композиция вашего сада. Уроки садового дизайна. М.: изд-во «Фитон +», 2010. 80 с.11. Екологія: озеленення навчального середовища / [С.В. Совгіра, Г.Є. Гончаренко, Л.М. Містрюкова, Т.М. Гензьора]. К.: Наук, світ., 2010. 210 с.12. Boult E., Sullivan Ch. Illustrated History Of Landscape Design. Willey. 2010. 260 р.13. Hobhouse P. The Story of Gardening Hardcover – Illustrated, August 25, 2020. 512 р.14. Stein A. The Conservatory: Gardens Under Glass Hardcover – October 27, 2020. 251 р.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none">1. Багацька О. М. Рекомендації щодо використання культивованих дерев'янистих ліан у вертикальному озелененні м. Києва. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2008. 50 с.2. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Використання зонування в ландшафтному дизайні III-тя Міжнародна науково-практична конференція “Екологічні проблеми навколошнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку” 22-23 жовтня 2020 року м. Херсон, Україна. Херсон, 2020. С.479-4813. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Ботанічна характеристика та агробіологічні особливості ехінацеї пурпурової в контексті використання виду для міського озеленення в умовах Південного Степу України (оглядова) Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. Випуск 734. Дементьєва О.І., Бойко Т.О., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення об'єктів спеціального призначення на прикладі меморіального комплексу загиблим воїнам // Таврійський науковий вісник. – Вип. 106 – Херсон, 2019. – С. 262-266

	<p>5. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Проект озеленення та благоустрою меморіального комплексу воїнам АТО м. Херсона // Екологічні проблеми навколошнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку: зб. тез Міжнар. наук.-практ. конференції (Херсон, 25–26 жовтня, 2018 року). С. 87– 91.</p> <p>6. Бойко Т.О., Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення територій загального користування міста Херсона: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. / «Роль наук про землю в народному господарстві: стан і перспективи» (присвячена Все світньому Дню Землі), (Херсон, 20 березн. 2019 р.). Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. С. 29–32.</p> <p>7. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю Асортимент рослин для озеленення меморіального комплексу // Науково-практична конференція викладачів, молодих вчених та здобувачів (Херсон, травень 2018). С. 88–90.</p> <p>8. Омелянова В. Ю. Перспективи застосування соняшника багатоквіткового/Helianthusmultiflorous / в озелененні та ландшафтному дизайні на півдні України. Сучасна наука: стан та перспективи розвитку у сільському господарстві програма II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених з нагоди Міжнародного дня науки та Дня працівника сільського господарства Херсон – 2020 : ДВНЗ «ХДАУ», 2020.</p> <p>9. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С Особливості озеленення офісних приміщень Матеріали II-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наукові читання імені В.М. Виноградова».</p> <p>10. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С Використання реліктових рослин для озеленення Матеріали II ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наукові читання імені В.М. Виноградова».</p> <p>11. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Використання зонування в ландшафтному дизайні III-тя Міжнародна науково-практична конференція “Екологічні проблеми навколошнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку” 22-23 жовтня 2020 року м. Херсон, Україна. Херсон, 2020. С.479-481</p>
Інформаційні ресурси	<p>https://ips.ligazakon.net/document/TM030425</p> <p>https://landshaft.org.ua/</p> <p>http://www.remontpozitif.ru/publ/idei_dlja_sada_i_dachi/vertikalnoe_ozelenenie_fasa_dov/66-1-0-593_3</p> <p>http://www.domik.net/novosti/dnepropetrovsk-ukraincevzaseljat-v-nory-n99713.html</p> <p>http://archi.ru/foreign/guide/object_current.html?oid=3898&fl=2&sl=3</p> <p>http://www.zagranhouse.ru/article/2009/07/22/7/</p> <p>http://green-life.ru/ozelen_krysh.html</p>